

Eesti Raudteejaamade inventariseerimine.

Tellija: Muinsuskaitseamet

Koostajad: Martin Jänes, Urmas Oja

Koostatud 2004.a.

Sissejuhatus Eesti raudteearhitektuuri pärandisse

1870. aastal Eestisse jõudnud raudteeliiklus on jätnud endast maha rikkaliku ja omanäolise arhitektuuripärandi, millest suurema osa üldseis pole täna küll kiita ja edasine saatus raudteetranspordis aset leidnud põhjalike muudatuste tõttu enamasti lahtine.

Raudteetranspordi algusest Teise Maailmasõjani, vähemal määral hiljemgi, määrasid Eesti vaksaliarhitektuuri üldilme jaamaehitiste rajamisel aluseks olnud tüüpikavandid. Tsaariajal vene ja iseseisvuse perioodil kodumaiste inseneride koostatud tüüpprojektide järgi püstitati sageli vaksali kõik ehitised alates peahoonest lõpetades käimlate-kuuridega.

Nii andis 1870. a avatud Paldiski-Tallinn-Narva raudteel tooni III klassi nõuete kohane ohtra puitdekooriga kahekorruseline kroonuhistoritsistlik jaamahoone tüüp (säilinud neli hoonet). 1889 käiku antud Tartu-Valga ja Valga-Petseri liinide jaamadesse (v.a mastaapsemad sõlmjaamad) rajati ühekorruselised madala poolkelpkatusega, samuti rikkalikult dekoreeritud puidust tüüphooned. Analoogse projekti järgi valmisid 1905. a avatud Keila-Haapsalu liini reajaamade peahooned. 19/20. saj vahetuse paiku rajatud Valga-Pärnu, Mõisaküla-Viljandi ja Tallinn-Viljandi liinide arhitektuurse näo määratles ühe-kahekorruseline võrdlemisi askeetliku kujundusega puidust tüüpjaamahoone.

Tüüpvaksalitele pakkusid kontrasti eriprojektide järgi rajatud jaamahooned näiteks Kadriinas Tallinn-Narva raudteel ja Tabiveres Tapa-Tartu liinil (1877), samuti tähtsamate (sõlm)jaamade kõrgema klassi nõuetele vastavad peahooned. Erinevalt III ja madalama klassi vaksalitest ehitati viimased osaliselt või üleni kivist (näit Tartu, Tapa, Tallinna Balti jaam). Omaette selgelt eristuva tervikrühma tsaarivalitsuse aegsete jaamahoone te seas moodustavad 1913 avatud Peeter Suure Merekindluse raudtee (Liiva-Vääna kitsarööpmeline liin koos kõrvalharudega) ühekorruselised paekivist tüüpjaamahooned.

Kui arvestatav hulk tsaariaegsete jaamade peahooneid on langenud ohvriks sõjahävingule ja uusehitusele, siis lõviosas tollal rajatud vaksalite kompleksides on tänini säilinud üks või mitu jaamatöölise elamut. Ehkki suuruse ja kujunduslike üksikasjade osas mõnevõrra varieeruvad, on need peamiselt ühekorruselised puidust tüüpehitised kõikjal kergesti äratuntavad terve rea iseloomulike ühisjoonte järgi – madal viil- või poolkelpkatus, avasilluste ehissirmid, paljudel konsoolsed puitkarkassiga uksevarikatused jne.

Omaette tähelepanu väärivad tsaariaegsete jaamade tüüpikavandite järgi valminud, ühtses kujunduslaadis kõrvalhooned – veetornid, pagasikuurid, kaubalaod, käimlad jne –, samuti vähesed eriprojektide järgi rajatud suurejoonelised abihooned nagu näiteks mastaapne vedurite ringdepoo Nõmme-Väike jaamas.

Eesti Vabariigi algusaastail järgiti olemasolevate jaamahoone te laiendamisel ja esimeste uute raudteeliinide hoonestamisel (Sonda-Mustvee ja Riisselja-Ikla k/r liinid) eelnenud perioodil sisse töötatud kujundusprintsipi. Samas valmisid 1920. aastate keskpaiku ning lõpupoole siin-seal juba tolle ajastu üldisele arhitektuuripildile iseloomulikumad kõrge

kelpkatuse, suurte tihedaruuduliste akende ja triipvoodriga puitjaamahooned (Esna, Kaarepere, Palupera, Pedja, Turba).

1928. aastal avatud Lelle-Papiniidu ja Viluvere-Vändra kitsarööpmelistele liinidele kavandas insener Leon Johanson heimat-stiilis, kõrgete mansard- ja poolkelpkatustega puidust tüüpjaamahooned, tööliste elamud ning ühtlases kujunduslaadis kõrvalhooned. Kolm aastat hiljem käiku antud Rapla-Virtsu k/r ja Tartu-Petseri l/r liinidel kerkisid sama projekterija kavandite järgi juba moodsamad, funktsionalismi sugemetega silikaadist ning tellisest mastaapsed tüüpjaamad ja veetornid, samas kui kahekorruselised viilkatusega vaksalielamud ja väiksemad abihooned säilitasid traditsioonilisema ilme. Tüüpjaamahoone kõrval väärivad märkimist mõningad eriprojektide järgi püstitatud jaamad, näiteks traditsionalistlikus laadis silikaathoone Sürgaveres (1930) ja suurejooneline neobaroki sugemetega tellisvaksal Kiisal (1928).

1930. aastatel arhitekt Hendrik Otlodi kavandite järgi valminud silikaadist jaamahooned Kaarlis, Kilingi-Nõmmel, Tallinnas Kivimäel, Kiviõlis, Lihulas, Piilsil, Vajangul ja Ülenurmel esindavad Eesti oludes juba stiilipuhast funktsionalismi. Kõik nimetatud hooned on vähem või rohkem algupärasel kujul tänini säilinud – peale Kiviõli jaama, mis hiljajärgu lammutati.

Uute jaamade rajamise kõrval laiendati esimese vabariigi ajal olemasolevaid vaksalikomplekse. Nii täienesid Lelle, Mõniste ja Olustvere jaamad 1920. aastate lõpus Leon Johansoniga kavandatud mansardkatusega puitelamu võrra, mitmesse Tallinn-Viljandi liini vaksalisse kerkis samal ajal tellisest tüüpkaubaait.

Raudteearhitektuuri sõjajärgse pärandi põhiosa moodustavad sõjas hävinud jaamahooneid asemele püstitatud stalinistlikud uusehitised. 1950. aastate algul valmisid üleliiduliste tüüpprojektide järgi valdavalt klassitsistlikus laadis jaamahooned (Abja, Jõgeva, Sonda, Viljandi jt), sama aastakümne lõpus rajatud tüüpjaamade ilmesse sugeneb juba ka modernistlikke jooni (Piusa, Reola, Veriora). Pompöösse mastaapsuse ja klassitsistlike kujunduselementide proportsioonitundetu kuhjamise mõttes paistab silma erikavandi alusel püstitatud Valga jaamahoone (1949). Tema kaasaegne Narva jaam väljendab stalinistlikku laadi vaoshoitumas ja paremini proportsioneeritud vormis.

Järgnenud aastakümnete panuse Eesti vaksaliarhitektuuri moodustavad modernistlikus võtmes rekonstrueeritud Tallinn-Balti jaama (1967) kõrval terve rida väikesemahulisi jaamahooneid ja ootepaviljone (Oru, Jäneda, Kloogaranna jt).

Raudteetranspordi muutunud vajaduste ja võimaluste tõttu seisab suur osa jaamahooneid täna tühjana või on üksnes osaliselt kasutusel. Sellest johtuvalt varieerub enamiku vaksalite hooldusaste ja tehniline üldseisukord rahuldavast avariiliseni. Väikese hulga meeldivate erandite iseloomuliku näitena mainitagu Türi jaama, mis põhjalikult rekonstrueerituna toimib raudtee- ja bussitranspordi sõlmpunktina. Mõnevõrra lootusrikkamas seisus on eri aegadel ehitatud jaamaelamud, millest suur osa täidab tänini esialgset otstarvet. Nõuetekohaseks hoolduseks ja originaalilmest lugupidavaks remondiks napib asukatel küll pahatihti raha ja/või muinsusteadlikkust.

Arvestatav hulk endisi jaamahooneid on leidnud alternatiivse rakenduse elamu, kultuuriasutuse vm. näol – seda eriti ülesvõetud raudteeliinide osas, kus rongimürin ei mõjuta olmekvaliteeti. Samas on viimastel aastatel ilmselt tuleohhtikkuse tõttu lammutatud raudtee ääres kasutuna seisnud muinsusväärtuslikke jaamahooneid (Lagedi, Palupera, Pedja, Vaeküla), sama saatus ähvardab kuuldavasti ka mitmeid teisi vaksaleid ja jaamaelamuid.

Raudteejaamade kataloogi koostamisel kasutatud arhiivimaterjalid:

Eesti Ajaloomuuseumi fotod

Eesti Filmiarhiivi fotod

Eesti Muinsuskaitseameti arhiivi dokumendid ja fotod

Eesti Raudtee AS arhiivi dokumendid ja fotod

Eesti Raudteemuuseumi fotod

Eesti Riigarhiivi dokumendid

Eesti Arhitektuurimuuseumi fond

Kasutatud trükised:

125 aastat raudteid Eestis. Koost. Jüri Loog. Tallinn, 1997.

Eesti raudteed: 130 aastat. Koost. Aleksander Salmin. Tallinn, 2000.

Eesti raudteejaamad: vanu fotosid Aivo Aia ja Mehis Helme kogust. Koost. Mehis Helme. Tallinn, 2003.

Helme, Mehis. Eesti kitsarööpmelised raudteed: 1896-1996. Tallinn, 1996.

20 aastat Eesti raudteed. Tallinn, 1938

Sada aastat Eesti raudteed. V. Gussarova, O. Karma, G. Lukin. Tallinn, 1970

Allikad internetist:

Eesti kitsarööpmelised raudteed. – <http://www.hansaco.ee/raudtee/>

Galerii: Eesti raudteejaamad. Koost. Pertti Pyhtilä. 1999. – <http://www.ee/ekaart/Raudteejaamad.html>

Mulgi raudtee. – <http://mulgiraudtee.viljandimaa.ee/>

Jaamakomplekside õhuvaadete koostamisel on kasutatud 1:2000 mõõdus aerofotosid
Maa-ameti koduleheküljelt –
http://www.maaamet.ee/index.php?lang_id=1&page_id=1&menu_id=1

Eesti peamised raudteeliinid avamise järjekorras

Paldiski – Tallinn – Narva laiarööpmeline 1870

Tapa – Tartu laiarööpmeline 1877

Tartu – Valga laiarööpmeline 1889

Valga – Petseri laiarööpmeline 1889

Pärnu – Mõisaküla – Valga kitsarööpmeline 1896-1972/75, ehitati laiarööpmeliseks

Mõisaküla – Viljandi kitsarööpmeline 1897-1973

Tallinn – Viljandi kitsarööpmeline 1901-1971/72, ehitati laiarööpmeliseks

Türi – Paide kitsarööpmeline 1901-1972

Valga – Mõniste kitsarööpmeline 1903-1970

Keila – Haapsalu laiarööpmeline 1905

Liiva – Vääna Peeter Suure Merekindluse kitsarööpmeline 1913-1959/71

Paide – Tamsalu kitsarööpmeline 1918/20-1972

Riisselja – Ikla kitsarööpmeline 1923/25-1975

Sonda – Mustvee kitsarööpmeline 1926-1968/72

Lelle – Papiniidu (Pärnu) kitsarööpmeline 1928-1969, ehitati laiarööpmeliseks

Vilivere – Vändra kitsarööpmeline 1928-1969

Rapla – Virtsu kitsarööpmeline 1931-1968

Tartu – Petseri laiarööpmeline 1931

Ettepanekud muinsuskaitse alla võtmiseks

Abja jaama peahoone ja abihoone

Antsla jaama suur kaubaladu

Eidapere jaama peahoone ja algse vaksaliainsambli koosseisu kuuluvad abihooned

Esna jaama peahoone

Ilumetsa jaama peahoone

Jõgeva jaama vanem peahoone, suur laohoone, kaalukoda ja pagasikuur

Jõhvi jaama peahoone

Jänedajaama ootepaviljon

Järva-Jaani jaama tööliste elamu

Kaagjärve jaama peahoone ja algse vaksaliainsambli koosseisu kuuluvad abihooned

Kaarepere jaama kaalukoda

Kaarli jaama vanem ja uuem peahoone

Kadrina jaama peahoone

Karuse jaama peahoone

Kasemetsa jaama ootepaviljon

Keava jaama peahoone fassaadid

Keeni jaama peahoone ja raudbetoonist kaubaait

Kehra jaama peahoone ja kaks kivist jaamaelamut

Kiisa jaama peahoone

Kilingi-Nõmme jaama peahoone

Kiltsi jaama peahoone, tööliste elamu, saun ja pagasihoone

Klooga jaama peahoone ja tööliste elamu

Kloogaranna jaama ootepaviljon

Kohila jaama peahoone

Koikse jaama tööliste elamu

Koogiste jaama peahoone

Kurenurme jaama tööliste elamu

Kõnnu jaama peahoone

Kärevere jaama peahoone

Käru jaama peahoone ja kaubaait

Laanemetsa jaama peahoone, kuur, käimla ja saun

Laitse jaama tööliste elamu

Lelle jaama kaubaait, veetorn ja hüdrant

Lepa jaama tööliste elamu

Lepassaare jaama peahoone, tööliste elamu, pagasikuur ja käimla

Lihula jaama peahoone

Lohu jaama peahoone

Loodi jaama peahoone ja vaksalikompleksi vanemasse kihistusse kuuluvad abihooned

Mõisaküla jaama raudteetöökoda
Mõniste jaama peahoone, kaubaait ja tööliste elamu
Männiku jaama peahoone
Narva jaama peahoone, kauba-pagasiladu ja kaubakontor
Olustvere jaama uuem tööliste elamu
Oru jaama peahoone
Paeküla jaama peahoone ja algse vaskaliainsambli koosseisu kuuluvad abihooned
Paide jaama peahoone fassaadid, kasutusel olev tööliste elamu ja kaubaait, võimalusel ka teised kõrvalhooned
Paldiski jaama käimla
Palivere jaama peahoone
Palupera jaama kaubaait
Piilsi jaama peahoone
Põlva jaama peahoone ja algse vaskaliainsambli koosseisu kuuluvad abihooned
Pärnu Raeküla jaama peahoone ja abihoone
Püssi jaama veetorn
Raasiku jaama veetorn
Rakvere jaama peahoone, pagasiladu ja veetorn
Rapla jaama peahoone
Reola jaama peahoone
Riisipere jaama peahoone ja käimla
Risti jaama peahoone, raudteeülesõidu juures asetsev tööliste elamu (raamatukogu), käimla, veetorn, hüdrant ja pumbamaja
Rootsi jaama peahoone
Sangaste jaama veetorn
Saue jaama peahoone
Sinialliku jaama peahoone
Sonda jaama peahoone, käimla, pagasikuur ja hüdrant
Sõmerpalu jaama puitelamu fassaadid ja telliselamu
Sürgavere jaama peahoone
Tabivere jaama peahoone
Taebla jaama peahoone
Taevaskoja jaama ootepaviljon ja käimla
Tammiste jaama peahoone
Tapa jaama peahoone ja veetorn-depoo
Tartu jaama laohoone ja keeduvee majake
Tondi jaama peahoone
Tootsi jaama peahoone
Tori jaama mõlemad tööliste elamud või vähemalt üks
Turba jaama peahoone
Türi jaama peahoone ja kaubaait
Vaabina jaama tööliste elamu
Vaivara jaama peahoone
Valga jaama peahoone
Vasalemma jaama peahoone, käima ja pagasihoone
Vaskräama jaama peahoone

Vastse-Kuuste jaama tööliste elamu (praegune peahoone) ja kaubaladu

Vigala jaama veetorn

Viljandi jaama peahoone ja kõik varasema vaksalikompleksi hooned, võimalusel ka jaamaterrioriumist vahetult põhja pool asetsevad kolm mastaapset maakivihoonet

Virtsu jaama veduridepoo, kaubaait ja üks jaamatööliste elamu

Vodja jaama peahoone ja raudteetrassi põhjaküljele jäävad abihooned, võimalusel ka ülejäänud abihooned

Võru jaama peahoone ja kaubaladu

Vägeva jaama tööliste elamu

Ülemiste jaama kaubavagunite pesula

Raudtee-ehitiste tüüpide tabel

Aja-järk	Hoone-liik	Tüüp	Liin	Jaam	Ehitus-aeg	Staatus	
1870–1918	Jaamahooned	Balti raudtee III klassi puitjaamahoone, suurem tüüp	Paldiski-Tallinn-Narva	Paldiski	1870	Muinsuskaitse all	
				Keila		Säilinud	
				Aegviidu		Muinsuskaitse all	
				Jõhvi (Toila)		Hävinud	
				Raasiku		Hävinud	
				Kabala		Muinsuskaitse all	
				Püssi		Hävinud	
				Vaivara		Hävinud	
		Balti raudtee III klassi puitjaamahoone, väiksem tüüp	Paldiski-Tallinn-Narva	Kehra	1878	Ettepanek m/k alla	
					Lehtse	1876	Muinsuskaitse all
					Kohtla	1876	Hävinud
					Auvere	1870.-d	Hävinud
		Ühekorruseline poolkelpkatusega tellisjaamahoone	Paldiski-Tallinn-Narva	Kehra	1878	Ettepanek m/k alla	
					Lehtse	1876	Muinsuskaitse all
		1-k poolkelpkatusega puitjaam, suur tüüp	Valga-Petseri	Võru	1889	Ettepanek m/k alla	
				Keila-Haapsalu	Risti	1905	Ettepanek m/k alla
		Ühekorruseline poolkelpkatusega puitjaamahoone, keskmine tüüp	Tartu-Valga	Puka	1889	Muinsuskaitse all	
				Valga-Petseri	Antsla	1889	Säilinud
			Keila-Haapsalu	Petseri	1889	Hävinud	
				Riisipere	1904	Ettepanek m/k alla	
1-k poolkelpkatusega puitjaamahoone, väike tüüp	Tartu-Valga	Elva	1889	Laiendatud, m/k all			
		Sangaste	1889	Hävinud			
Sajandivahetuse ühe-kahekorruseline viilkatusega puitjaamahoone	Valga-Petseri	Lepassaare	1889	Ettepanek m/k alla			
		Pärnu-Valga	Papiniidu	1898	Hävinud		
Sajandivahetuse ühe-kahekorruseline viilkatusega puitjaamahoone	Pärnu-Valga	Surju	1896	Laiendatud, m/k all			
		Voltveti	1896	Hävinud			
		Viljandi-Mõisaküla	Halliste	1896	Hävinud		
		Abja	1896	Hävinud			
Sajandivahetuse ühe-kahekorruseline viilkatusega puitjaamahoone	Tallinn-Viljandi	Saku	1900	Laiendatud			

1918–1945	Veetornid			Kohila	1901	Ettepanek m/k alla
				Keava	1901	Ettepanek m/k alla
				Lelle	1901	Säilinud
				Käru	1900	Ettepanek m/k alla
				Võhma	1900	Laiendatud t/pr-i järgi
				Olustvere	1900	Muinsuskaitse all
		Kahekorruseline paekivist jaamah.	Tallinn-Viljandi	Tallinn-Sadama	1901	Hävinud
				Tallinn-Väike		Muinsuskaitse all
		Peeter Suure Merekindluse raudtee paekivist tüüpjaamahoone	Liiva-Vääna	Liiva	u 1915	Muinsuskaitse all
				Rahumäe		Muinsuskaitse all
				Nõmme-Väike		Muinsuskaitse all
				Harku		Säilinud
				Sõrve		Muinsuskaitse all
				Valdeku-Laagri		Pääsküla
	Sõrve-Suurupi			Suurupi		Muinsuskaitse all
	PSMK-e rdt maakivist tüüpjaamahoone	Tallinn-Viljandi	Tallinn-Väike	Muinsuskaitse all		
			Männiku	Ettepanek m/k alla		
			Tammemäe	Säilinud		
	Veetornid	Kahe paagiga, tellisest ja puidust veetorn	Paldiski-Tallinn-Narva	Raasiku	1870	Ettepanek m/k alla
				Aegviidu		Muinsuskaitse all
				Rakvere		Ettepanek m/k alla
		Ühe paagiga, laiema ülakorrusega üleni kivist kaheksatahuline veetorn	Tallinn-Viljandi	Tallinn-Väike	20. saj algus	Laiendatud, m/k all
				Kohila		Varemeis
				Rapla		Säilinud
				Käru		Hävinud
				Türi		Hävinud
				Võhma		Hävinud
Olustvere				Hävinud		
PSMK-e rdt paekivist veetorn	Liiva-Vääna	Liiva	u 1915	Laiendatud, m/k all		
		Sõrve		Muinsuskaitse all		
Jaamahooned	1-k kelpkatusega puitjaamahoone	Keila-Haapsalu	Ellamaa	1920. aastad	Hävinud	
			Taebla		Ettepanek m/k alla	
		Paide-Tamsalu	Esna		Ettepanek m/k alla	
			Tapa-Tartu		Pedja	Hävinud
		Keila-Haapsalu	Turba		Ettepanek m/k alla	
			Tapa-Tartu		Kaarepere	Muinsuskaitse all
	Ühe-kahekorruseline kelpkatusega puitjaamahoone	Tartu-Valga	Palupera	Hävinud		
		Tallinn-Narva	Vaeküla	Hävinud		
		L. Johanson poolkelp-mansardkatusega 1,5-korruseline puitjaamahoone	Lelle-Papiniidu	Eidapere	1927	Ettepanek m/k alla
	Viluvere			1928	Erinev põhiplaan, häv.	
Tori	u 1928			Hävinud		
Sindi	1929			Muinsuskaitse all		
Viluvere-Vändra	Vändra			1928	Säilinud	

	L. Johanson poolkelpkatusega 1,5-korruseline puitjaamahoone- elamu	Lelle-Papiniidu	Koogiste	1926	Ettepanek m/k alla	
			Kõnnu	1928	Ettepanek m/k alla	
			Tootsi	1927	Ettepanek m/k alla	
			Tammiste	1928	Ettepanek m/k alla	
		Viluvere-Vändra	Luuri	u 1928	Säilinud	
		L. Johanson 2-k kelpkatusega puidust, krohvitud jaamahoone-elamu	Rapla-Virtsu	Raikküla	1930	Säilinud
			Tartu-Petseri	Taevaskoja	1931	Hävinud
				Ilumetsa	1930– 31	Ettepanek m/k alla
				Kliima		Hävinud
		L. Johanson 2-k sümm. põhipl-ga silikaatjaamahoone	Rapla-Virtsu	Märjamaa	1932	Muinsuskaitse all
				Vigala		Laiendatud
			Tartu-Petseri	Põlva		Ettepanek m/k alla
		L. Johanson 2-k asümm. põhipl-ga väiksem tellis/silikaat- jaamahoone	Rapla-Virtsu	Paeküla	1932	Ettepanek m/k alla
				Rumba	1931	Säilinud, avariiline
	Rootsi			1931– 32	Ettepanek m/k alla	
	Tuudi				Säilinud, avariiline	
	H. Otlodi 2-k kaubalaoga sil- jaam	Viljandi-Mõisaküla	Kaarli	1930.- te II p	Ettepanek m/k alla	
		Paide-Tamsalu	Vajangu		Säilinud	
	H. Otlodi 2-k sil- jaamahoone-elamu	Sonda-Mustvee	Piilsi	1930.- te lõpp	Ettepanek m/k alla	
		Tartu-Petseri	Ülenurme		Säilinud	
Jaamaelamud	L. Johanson 1,5- korruseline poolkelp- mansardkatusega puitelamu	Lelle-Papiniidu	Lelle	1920. aastate II pool	Säilinud	
			Viluvere		Säilinud	
			Tori (2 tk)		Ettepanek m/k alla	
			Sindi (2 tk)		Muinsuskaitse all	
		Viluvere-Vändra	Vändra		Hävinud	
		Tallinn-Viljandi	Olustvere		1920. aastad	Ettepanek m/k alla
		Valga-Mõniste	Mõniste		Ettepanek m/k alla	
	L. Johanson 1,5-k poolkelpkatusega puitelamu	Lelle-Papiniidu	Viluvere	1920. aastate II pool	Säilinud	
			Sindi		Muinsuskaitse all	
		Viluvere-Vändra	Vändra		Säilinud	
	L. Johanson kahekorruseline viilkatusega puitelamu	Rapla-Virtsu	Koikse	1930– 31	Ettepanek m/k alla	
			Märjamaa (2 tk)		Säilinud	
			Vigala (2 tk)		Säilinud	
			Lihula		Säilinud	
			Virtsu (4 tk)		Ettepanek 1 m/k alla	
		Tartu-Petseri	Reola		Säilinud	
			Vastse-Kuuste		Ettepanek m/k alla	
Põlva (2 tk)			Ettepanek m/k alla			
Ruusa (? tk)			Hävinud			
Veriora (2 tk)			Säilinud			
Orava	Säilinud					
Veetorni d	Lelle-Papiniidu	Lelle	1920.- te lõpp	Ettepanek m/k alla		
		Viluvere		Hävinud		
	Rapla-Virtsu	Märjamaa	1930– 31	Muinsuskaitse all		
		Vigala		Ettepanek m/k alla		

			Lihula		Säilinud		
			Virtsu		Hävinud		
Kaubaheed	Monoliitbetoonist, silinderkatusega pagasi-kaubaait	Tapa-Tartu	Kaarepere	1920–1930. aastad	Ettepanek m/k alla		
		Tartu-Valga	Keeni		Ettepanek m/k alla		
			Palupera		Ettepanek m/k alla		
	Viilkatusega, fassaadi- ja avapiiretega krohvitud tellisest kaubaait	Lelle-Papiniidu	Viluvere	1920. aastate lõpp	Hävinud		
		Tallinn-Viljandi	Keava		Säilinud		
			Lelle		Ettepanek m/k alla		
			Olustvere		Muinsuskaitse all		
	Laia räästaga viilkatusega, fassaadi- ja avapiiretega silikaadist kaubaait	Rapla-Virtsu	Vigala	1930. aastate algus	Säilinud		
			Lihula		Säilinud		
			Karuse		Säilinud		
			Virtsu		Ettepanek m/k alla		
	Suur laia räästaga, tellisest tugipiilaritega kaubaait	Tartu-Petseri	Vastse-Kuuste	1930. aastate algus	Ettepanek m/k alla		
		Valga-Petseri	Veriora		Säilinud		
			Võru		Ettepanek m/k alla		
	Oote-paviljonid	Puitsõrestikseintega, lameda telkkatusega paviljon katusealuse platvormiga sissepääsu ees	Tartu-Petseri	Laane	1940. aastate I pool	Hävinud	
Tartu-Valga			Taevaskoja	Ettepanek m/k alla			
		Peedu	Säilinud				
		Uderna	Hävinud				
		Aakre	Säilinud				
Valga-Petseri		Tuderna	Hävinud				
Viljandi-Mõisaküla		Sinialliku	Ümber ehitatud				
Pärast 1945. a	Jaamahooned	Suure kaarvalgmikuga kivihoone, väiksem t.	Tallinn-Narva	Sonda	1950. aastate algus	Ettepanek m/k alla	
			Suure kaarvalgmikuga kivihoone, suurem t.	Tallinn-Viljandi		Vaivara	Ettepanek m/k alla
						Kohtla-Nõmme	Varemeis
		Viilkatusega 1-k suur klassitsistlik kivihoone	Tapa-Tartu	Jõgeva		Ettepanek m/k alla	
		Väike viilkatusega, kahe suure kaaralnaga kivihoone	Tallinn-Narva	Jõhvi		Ettepanek m/k alla	
			Viljandi-Mõisaküla	Abja		Ettepanek m/k alla	
			Tartu-Valga	Keeni		Ettepanek m/k alla	
		Madala kelpkatusega, suurte akendega 1-k kivihoone	Tartu-Petseri	Orava		Säilinud	
			Valga-Petseri	Piusa		1950. aastate lõpp	Säilinud
			Tartu-Petseri	Reola			Ettepanek m/k alla
Veriora	Säilinud						

Raudteejaamad omavalitsuste järgi.

Raudteejaam	Vald	Maakond		
1 Aegviidu	Aegviidu	Harju		mälestis
2 Harku	Harku	Harju		
3 Sõrve	Harku	Harju		
4 Kehra	Kehra	Harju	ettepanek	
5 Keila	Keila	Harju		
6 Klooga	Keila	Harju	ettepanek	
7 Klooga-Aedlinn	Keila	Harju	hävinud	
8 Kloogarand	Keila	Harju	ettepanek	
9 Niitvälja	Keila	Harju		
10 Laitse	Kernu	Harju	ettepanek	
11 Kohila	Kohila	Harju	ettepanek	
12 Ellamaa	Nissi	Harju		
13 Riisipere	Nissi	Harju	ettepanek	
14 Turba	Nissi	Harju	ettepanek	
15 Paldiski	Paldiski	Harju	ettepanek	mälestis
16 Raasiku	Raasiku	Harju	ettepanek	
17 Lagedi	Rae	Harju		
18 Kasemetsa	Saku	Harju	ettepanek	
19 Kiisa	Saku	Harju	ettepanek	
20 Saku	Saku	Harju		
21 Tammemäe	Saku	Harju		
22 Saue	Saue	Harju	ettepanek	
23 Valingu	Saue	Harju		
24 Vasalemma	Vasalemma	Harju	ettepanek	
25 Aruküla		Harju	hävinud	
26 Kulna		Harju	hävinud	
27 Mustjõe		Harju	hävinud	
28 Vatsla		Harju	hävinud	

1 Oru	Aseri	Ida-Viru	ettepanek	
2 Kiviõli	Kiviõli	Ida-Viru	hävinud	
3 Kohtla-Nõmme	Kohtla-Nõmme	Ida-Viru		
4 Piilsi	Lohusuu	Ida-Viru	ettepanek	
5 Narva	Narva	Ida-Viru	ettepanek	
6 Püssi	Püssi	Ida-Viru	ettepanek	
7 Sonda	Sonda	Ida-Viru	ettepanek	
8 Peresaare	Tudulinna	Ida-Viru		
9 Soldina	Vaivara	Ida-Viru		
10 Vaivara	Vaivara	Ida-Viru	ettepanek	
11 Küttejõu		Ida-Viru		
12 Lippoja		Ida-Viru	hävinud	
13 Lümatu		Ida-Viru	hävinud	
14 Sirtsu		Ida-Viru	hävinud	

15	Avinurme	Avinurme	Ida-Virumaa	
16	Jõhvi	Jõhvi	Ida-Virumaa	ettepanek
17	Energia	Narva	Ida-Virumaa	
18	Adomäe		Ida-Virumaa	hävinud
19	Auvere		Ida-Virumaa	hävinud
20	Hirmuse		Ida-Virumaa	hävinud

1	Jõgeva	Jõgeva	Jõgeva	ettepanek
2	Söödi	Jõgeva	Jõgeva	
3	Vägeva	Jõgeva	Jõgeva	ettepanek
4	Mustvee	Mustvee	Jõgeva	
5	Kaarepere	Palamuse	Jõgeva	ettepanek mälestis
6	Rakke	Rakke	Jõgeva	
7	Tabivere	Tabivere	Jõgeva	ettepanek
8	Kalevi		Jõgeva	hävinud
9	Mullavere		Jõgeva	hävinud
10	Pedja		Jõgeva	hävinud

1	Järva-Jaani	Järva-Jaani	Järva	ettepanek
2	Vodja	Kareda	Järva	ettepanek
3	Jäneda	Lehtse	Järva	ettepanek
4	Lehtse	Lehtse	Järva	mälestis
5	Nelijärve	Lehtse	Järva	
6	Paide	Paide	Järva	ettepanek
7	Esna	Roosna-Alliku	Järva	ettepanek
8	Türi	Türi	Järva	ettepanek
9	Ollepa		Järva	hävinud

1	Rootsi	Lihula	Läänemaa	ettepanek
2	Rumba	Lihula	Läänemaa	
3	Haapsalu	Haapsalu	Läänemaa	mälestis
4	Karuse	Hanila	Läänemaa	ettepanek
5	Lihula	Lihula	Läänemaa	ettepanek
6	Tuudi	Lihula	Läänemaa	
7	Ridala	Ridala	Läänemaa	
8	Uuemõisa	Ridala	Läänemaa	
9	Jaakna	Risti	Läänemaa	
10	Risti	Risti	Läänemaa	ettepanek
11	Palivere	Taebla	Läänemaa	ettepanek
12	Taebla	Taebla	Läänemaa	ettepanek
13	Virtsu	Virtsu	Läänemaa	ettepanek
14	Kirbla		Läänemaa	hävinud
15	Nigula		Läänemaa	hävinud

1	Kadrina	Kadrina	Lääne-Viru	ettepanek
2	Kunda	Kunda	Lääne-Viru	
3	Rakvere	Rakvere	Lääne-Viru	ettepanek
4	Kabala	Rägavere	Lääne-Viru	ettepanek
5	Nõmmküla	Saksi	Lääne-Viru	
6	Vaeküla	Sõmeru	Lääne-Viru	
7	Tamsalu	Tamsalu	Lääne-Viru	
8	Vajangu	Tamsalu	Lääne-Viru	
9	Võhmuta	Tamsalu	Lääne-Viru	
10	Tapa	Tapa	Lääne-Viru	ettepanek
11	Tudu	Vinni	Lääne-Viru	
12	Kiltsi	Väike-Maarja	Lääne-Viru	ettepanek

1	Lepassaare	Orava	Põlva	ettepanek
2	Orava	Orava	Põlva	
3	Piusa	Orava	Põlva	
4	Tuderna	Orava	Põlva	
5	Põlva	Põlva	Põlva	ettepanek
6	Taevaskoja	Põlva	Põlva	ettepanek
7	Ruusa	Räpina	Põlva	
8	Kiidjärve	Vastse-Kuuste	Põlva	
9	Laane	Vastse-Kuuste	Põlva	
10	Vastse-Kuuste	Vastse-Kuuste	Põlva	
11	Ilumetsa	Veriora	Põlva	ettepanek
12	Veriora	Veriora	Põlva	
13	Veski	Värska	Põlva	
14	Holvandi		Põlva	hävinud

1	Tammiste	Are	Pärnu	ettepanek
2	Ikla	Häädemeeste	Pärnu	
3	Massiaru	Häädemeeste	Pärnu	
4	Orajõe	Häädemeeste	Pärnu	
5	Kõnnu	Kaisma	Pärnu	ettepanek
6	Eidapere	Kehtna	Pärnu	ettepanek
7	Kilingi-Nõmme	Kilingi-Nõmme	Pärnu	ettepanek
8	Vaskrääma	Paikuse	Pärnu	ettepanek
9	Papiniidu	Pärnu	Pärnu	hävinud
10	Pärnu	Pärnu	Pärnu	ettepanek
11	Sigaste	Saarde	Pärnu	
12	Sindi	Sindi	Pärnu	mälestis
13	Ristiküla	Surju	Pärnu	
14	Surju	Surju	Pärnu	
15	Laiksaare	Tali	Pärnu	
16	Tootsi	Tootsi	Pärnu	ettepanek

17	Tori	Tori	Pärnu	ettepanek
18	Luuri	Vändra	Pärnu	
19	Viluvere	Vändra	Pärnu	
20	Vändra	Vändra	Pärnu	
21	Riisselja		Pärnu	hävinud

1	Keava	Kehtna	Rapla	ettepanek
2	Koogiste	Kehtna	Rapla	ettepanek
3	Lelle	Kehtna	Rapla	ettepanek
4	Lohu	Kohila	Rapla	ettepanek
5	Käru	Käru	Rapla	ettepanek
6	Märjamaa	Märjamaa	Rapla	mälestis
7	Paeküla	Märjamaa	Rapla	ettepanek
8	Koikse	Raikküla	Rapla	ettepanek mälestis
9	Pühatu	Raikküla	Rapla	
10	Raikküla	Raikküla	Rapla	
11	Hagudi	Rapla	Rapla	
12	Rapla	Rapla	Rapla	ettepanek
13	Vigala	Vigala	Rapla	ettepanek

1	Hiiu	Tallinn	Tallinn	mälestis
2	Järve	Tallinn	Tallinn	mälestis
3	Kivimäe	Tallinn	Tallinn	
4	Laagri	Tallinn	Tallinn	
5	Liiva	Tallinn	Tallinn	mälestis
6	Lilleküla	Tallinn	Tallinn	?hävinud
7	Männiku	Tallinn	Tallinn	ettepanek
8	Nõmme	Tallinn	Tallinn	
9	Nõmme-Väike	Tallinn	Tallinn	
10	Pääsküla	Tallinn	Tallinn	mälestis
11	Rahumäe	Tallinn	Tallinn	mälestis
12	Rahumäe	Tallinn	Tallinn	
13	Tallinn	Tallinn	Tallinn	
14	Tallinn-Sadama	Tallinn	Tallinn	
15	Tallinn-Väike	Tallinn	Tallinn	mälestis
16	Tondi	Tallinn	Tallinn	ettepanek
17	Vääna	Tallinn	Tallinn	
18	Ülemiste	Tallinn	Tallinn	ettepanek

1	Elva	Elva	Tartu	mälestis
2	Peedu	Elva	Tartu	
3	Reola	Haaslava	Tartu	ettepanek
4	Aiamaa	Nõo	Tartu	
5	Nõo	Nõo	Tartu	
6	Tõravere	Nõo	Tartu	

7	Vapramäe	Nõo	Tartu	
8	Uderna	Rõngu	Tartu	
9	Tartu	Tartu linn	Tartu	ettepanek mälestis
10	Kärkna	Tartu v	Tartu	
11	Vasula	Tartu vald	Tartu	
12	Ropka	Ülenurme	Tartu	
13	Variku	Ülenurme	Tartu	
14	Ülenurme	Ülenurme	Tartu	
15	Aardla		Tartu	hävinud
16	Sootaga		Tartu	hävinud

1	Kaagjärve	Karula	Valga	ettepanek
2	Karula	Karula	Valga	
3	Raavitse	Karula	Valga	
4	Palupera	Palupera	Valga	ettepanek
5	Aakre	Puka	Valga	
6	Puka	Puka	Valga	mälestis
7	Keeni	Sangaste	Valga	ettepanek
8	Mägiste	Sangaste	Valga	
9	Sangaste	Sangaste	Valga	ettepanek
10	Koikküla	Taheva	Valga	
11	Laanemetsa	Taheva	Valga	ettepanek
12	Lepa	Taheva	Valga	ettepanek
13	Taheva	Taheva	Valga	
14	Tuulemäe	Tõlliste	Valga	
15	Tõlliste	Tõlliste	Valga	
16	Valga	Valga	Valga	ettepanek
17	Mõneku	Õru	Valga	
18	Anne		Valga	hävinud
19	Ratsimäe		Valga	hävinud

1	Abja	Abja	Viljandi	ettepanek
2	Laatre	Abja	Viljandi	mälestis
3	Halliste	Halliste	Viljandi	
4	Kaarli (Õisu)	Halliste	Viljandi	ettepanek
5	Mõisaküla	Mõisaküla	Viljandi	ettepanek
6	Kärevere	Olustvere	Viljandi	ettepanek
7	Olustvere	Olustvere	Viljandi	ettepanek mälestis
8	Loodi	Paistu	Viljandi	ettepanek
9	Sinialliku	Pärsti	Viljandi	ettepanek
10	Sürgavere	Suure-Jaani	Viljandi	ettepanek
11	Viljandi	Viljandi	Viljandi	ettepanek
12	Võhma	Võhma	Viljandi	

9	Antsla	Antsla	Võru	ettepanek
---	--------	--------	------	-----------

1	Nõnova	Lasva	Võru	
10	Husari	Lasva	Võru	
2	Mõniste	Mõniste	Võru	ettepanek
3	Kurenurme	Sõmerpalu	Võru	ettepanek
4	Sõmerpalu	Sõmerpalu	Võru	ettepanek
5	Vaabina	Urvaste	Võru	ettepanek
6	Võru	Võru	Võru	ettepanek
7	Vagula	Võru vald	Võru	
8	Otsa		Võru	hävinud

Karivärava	
Kirna	hävinud
Kliima	hävinud
Kolu	hävinud
leediküla	hävinud
Musta	hävinud
Põllküla	hävinud
Timmkanal	hävinud
Veski post	
Volveti	hävinud